

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Illvstri Regi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

Cosmidin Diaconi Cardinalis S. R. E. Cancellarij VII I. Idus Martij, Indictione XIV. incarnationis dominicæ anno millesimo ducentesimo decimo, pontificatus verò Domini Innocentij Papæ III. anno quartodecimo.

*RAYNALDO BRANCALEONI
Syrino.*

*Epist. 7.
Recipitur sub
protectione
beati Petri.*

Cum à nobis petitur quod justum est & honestum, tam vigor æquitatis quam ordo exigit rationis ut id per sollicitudinem officij nostri ad debitum perducat effectum. Eapropter, dilecte in Domino fili, tuis justis precibus inclinati, personam tuam cum omnibus bonis quæ in præsentiarum rationabiliter possides, aut in futurum justis modis præstante Domino poteris adipisci, sub beati Petri & nostra protectione suscipimus. Specialiter autem possessiones tuas, sicut eas justè possides & quietè, auctoritate tibi apostolica confirmamus & præsentis scripti patrocinio communitimus. Nulli ergo &c. protectionis & confirmationis &c. usque incursum. Datum Laterani v. Kal. Martij, pontificatus nostri anno quartodecimo.

*ILLVSTRI REGI
Portugalsi.*

*Epist. 8.
Redarguitur
de quibusdam
excessibus.
Vide infra epist.
98. 600*

Si te diligenter attenderes, ut deberes, quòd cum ejus sponsam offendis qui te ad regni solium sublimavit, sponsi etiam indignationem incurris, Ecclesias, quarum sponsus est Christus, vel ministros earum nullatenus aggravares, ne dum eas ancillare niteris & redigere sub tributo, ob ingratitude vitium Dominus in servitute redigat regnum tuum, & in potestatem antiqui te tribuat exactoris; quia non oppressor esse debes, sed defensor potiùs earundem, utpote qui ad malefactorum vindictam, laudem verò bonorum suscepisti gladium bajulandum. Verùm, sicut ex litteris venerabilis fratris nostri Episcopi Colimbriensis accepimus, tu hæc prout convenit non attendens, nec salutis tuæ consulens & honori, omiſsa reverentia redemptoris, te de rebus ecclesiasticis plus debito intromittens, Ecclesias & ecclesiastica beneficia confers quibusvis personis & auferes, destituendo illos qui sunt canonicè per dictum Episcopum in Ecclesiis suæ diocesis instituti, ac per proprios homines proventus earum faciens occupari, balistarios, canes, aves, & equos tuos in illis, quarum nulli vel pauci sunt redditus, introducis, ut ipsis provideatur de proventi-

bus earundem. Præterea Clericos capi faciens & publicæ custodiæ mancipari, eos coram te & tuis iudicibus secularibus litigare compellis, atque ipsos in exercitum tecum trahis, eisdem injurias & opprobria multa inferens & gravamen, &, quod sine dolore non dicimus, pro diro reputans nonnunquam augurio cum tibi vides religiosum aliquem vel Clericum occurrentem. Ceterum in animæ tuæ periculum detinens phitonissam, excommunicatos defendis & usurarios atque Ecclesiæ inimicos, continentem viduas invitans hominibus tuis tradens, & liberos nihilominus deputans perpetuæ servituti, personas insuper ecclesiasticas à regno exire prohibes & intrare; & si fortè illarum aliqua licentiam tinet exeundi, ne ad apostolicam sedem accedat priùs præstat corporaliter juramentum, & si secus attenter agere, capitur, spoliatur, & publicæ custodiæ mancipatur. Quæ omnia dictus Episcopus personaliter est expertus. Cum enim super his non immeritò fueris redargutus ab eo, & monitus diligenter ut dimitteres phitonissam, quam quotidie consulebas, ita quòd licet vocatus ob hoc ad te accedere noluisse, tu quærens malignandi occasionem in eum, dari tibi in quadam villula Ecclesiæ suæ ab eo procuracionem indebitam petisti: quam cum præstare renuerit, sicut nec debebat, tam suam quam Canonicorum ejusdem loci domus dirui faciens, atque equitaturas eis proprias auferens, Ecclesiam, quam jam pro magna parte spoliaveras, eis quæ remanserant fecisti bonis omnibus spoliari. Quare idem suam diocesim sententiæ suppositus interdicti, & ne Bracarenſis electus ipsam præsumeret relaxare, vocem ad nos appellationis emisit. Quòd cum ad tuam notitiam pervenisset, more solito quoslibet hujusmodi sententiam observantes & nolentes etiam celebrare mandasti rebus omnibus spoliari, illos tuos reputans inimicos & etiam proditores qui quemlibet illorum recipere attentarent. Postmodum verò præfatus electus ipsum, missis ei suis & tuis litteris de conductu, apud Bracaram evocavit, promittens quòd ibidem ipsi & Ecclesiæ satisfaceres competenter. Qui cum ad ejus præsentiam accessisset, & dictus quæſivisset electus ab eo quare protulisset sententiam supradictam, idem innovans appellationem emissam, ei causas prædictas pro quibus hoc fecerat explicavit. Die verò sequenti electus à te cautione recepta, mandavit eisdem ut dictam sententiam relaxaret, quòd

idem efficere noluit, præsertim cum nulla esset satisfactio de tot & tantis injuriis subsecuta, nec tu etiam ab inceptis quiesceres; licet ipsam postmodum, pro eo quod Clericos ad mandatum electi, qui eam relaxare volebat, celebrare nolentes coram propriis parentibus & amicis, ut asseretur eidem, exoculari mandaveras, & crudelitates alias exerceri, ne punirentur fontes, ad tantum evitandum periculum relaxarit, in his & aliis damna plurima sustinens & gravamen; & ut adderes afflictionem afflicto, eundem pro gravaminibus ipsis volentem ad sedem apostolicam properare fecisti sub publica custodia detineri. Hæc autem de tua regali magnificentia non facile crederemus, nisi nuper quasdam nobis litteras indifcretione plenas & præsumptione non vacuas direxisses, quibus inter cetera quæ non sunt digna relatu, hæc nobis scribere præsumpsisti, quod cuilibet de te sinistra suggerenti aures libenter apponere consuevimus, & coram omnibus contra te non erubescimus in verba prorumpere inhonesta. quod nostram non illustrat, providentiam, sed obfuscat; quia sancti successores Petri non consueverunt inferre convitia, sed ea exemplo Christi cum patientia sustinere. Sanè nullus Principum, quantumlibet magnus, nisi forsan hæreticus aut tyrannus, tam irreverenter & arroganter nobis aut prædecessoribus nostris scribere attentavit, propter ejus reverentiam & honorem cujus representamus in apostolatu personam. Sed & illud quod in eisdem litteris subscripsisti non sapit catholicam puritatem, sed hæreticam videtur perfidiam exhalare, quod videlicet nullatenus in eis qui religionem simulant, & maxime in Prælatibus & Clericis, melius potest frangi vel comminui simulachrum luxu atque superbiæ quam si eis nimia superabundantia temporalium, quam à te habent & patre tuo in regni tui ac successorum tuorum maximum præjudicium, subtrahantur, & filiis tuis ac regni defensoribus in multis patientibus indigentiam assignetur. Nobis autem pro minimo est ut à te vel ab humano die, sicut dicit Apostolus, judicemur, quoniam qui nos judicat Dominus est; nec agere desistemus quod idem Apostolus ait: *Argue, increpa, obsecra; in omni patientia & doctrina.* Quare arguentes & increpantes more pii patris, qui filium quem diligit corripit, obsecramus te, fili carissime, per misericordiam Iesu Christi quatinus illa mensura contentus quam Deus tibi donavit, ad

ecclesiastica jura non extendas aliquatenus manus tuas, sicut nec nos ad regalia jura manus nostras extendimus; relinquens nobis judicium Clericorum, sicut & nos laicorum judicium tibi relinquimus: quia secundum Apostolum servus suo domino stat aut cadit; ne si alienum tibi officium usurpaveris, exemplo Ozia Regis divinam sentias ultionem. Quoniam igitur excessus hujusmodi multipliciter apud homines obnubilant famam tuam & conscientiam maculant apud Deum, serenitatem tuam rogamus attentius & monemus, salubriter consulentes, quatenus habens respectum ad illum cui nuda sunt qualibet & aperta, qui etiam nec falli poterit nec corrumpi, prædictum Episcopum propriæ restituens libertati, ablata eidem restituas universa, & de damnis, injuriis, & gravaminibus sibi & Ecclesie irrogatis satisfaciens competenter, ab eisdem & similibus sic desistas ut majestatem divinam, quam propter hoc graviter offendis, valeas complacere, ac cum defeceris, in tabernacula recipiaris aeterna. Alioquin, quantumcunque te in Domino diligamus & honori tuo deferre velimus, quia magis est Regi Deo quam Regi homini deferendum, noveris quod in jure suo non deerimus Episcopo memorato, qui sumus omnibus in justitia debitores. Datum Laterani v. i. Kal. Martij, anno quartodecimo.

COMPOSTELLANO
Archiepiscopo.

Vehementer nos comedit zelus domus Dei, ad cujus sumus, licet immeriti, custodiam deputati, cum ab illis affligitur qui eam deberent potius confovere, ac gravatur ab eis per quos deberet ab aliis defensari: quibus paterno compatiens affectu, non minus urimur pro eisdem quam pro domo Domini quam affligunt. Sanè, sicut ex litteris venerabilis fratris nostri Episcopi Colimbriensis accepimus, carissimus in Christo filius noster Rex Portugalesis illustris hoc prout convenit non attendens, nec salutis sue consulens & honori, ommissa reverentia redemptoris, se de rebus ecclesiasticis plus debito intromittens, Ecclesias & ecclesiastica beneficia confert quibus vult personis & aufert, destituendo illos qui sunt canonicè per dictum Episcopum in Ecclesiis sue diocesis instituti &c. *in eundem serè modum ut in alia usque detineri.* Quapropter dilectum filium M. Capellanum suum, qui cum ipso in hujusmodi tribulationibus spe-

Epist. 9.
Super eodem.